שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא כא.

דשיילינן להו. אם לאו הפרעון. ואם לאו נאמן המלוה לומר שלא נכתב אלא להיות מוכן לכשיפרע: **עדי קיום.** שכתבו הנפק דבי דינא לא מקיימי ליה אלא מ"כ פרע: **ממפון שיש עליו עדים.** בעדי קיום מוקמינן לה: **יפקייס כחומרא.** ואפי' יולא מתחת יד המלוה כשר: **אין עליו עדי קיום.** אבל עדים מתומין עליו: **ויולא מפתח ידי שלים.** שאין הלוה מוציאו ולא המלוה אלא שלים שביניהם נאמן: **או שילא אחר חיסום שטרות.** שילא לפנינו כשהוא כתוב נשטר חוב אמר החתימה כשר: **דהא דימניה מלוה לשלים.** דעל כרחך אין כותב שובר אלא מלוה והוא מסרו ליד השלים:

הדרן עלך שנים אוחזין

אלו מציאות. **מצא פירות מפוזרין.** נתייאשו הבעלים מהן כדאמר בגמרא והפקר הן: **מעות מפוזרות.** הואיל ואין להם סימן ניכר אימושי מיתם והוו להו הפקר. וחכו טעם כולם: **כריכות.** עומרים קטנים כמו מאלמים אלומים ומתרגמינן כירוסלמי מכרכן כריכן (בראשית לז): **כרס"ר.** שהכל דשין עליהן ואם היה סימן נקשר עליהן הרי הוא נאחת: **של נחתום.** כל ככרות הנחתומין שוין אבל ככרות של בעל הבית יש בהן סימן: **ממדינתן.** כמות שהן גזוזות כשאר כל גיזת המדינה לאפוקי הבאות מבית האומן כדקתני סיפא: **אגילי עשתן.** ריש"ל בלי אשכנז ובמקומינו פופי"ר: **ולשון של ארגמן.** למר סריק ומשוך כמין לשון ולבוע ארגמן ומצוין הן: **מלא עיגול.** של דבילה: **אנפוריא.** בגמ' מפרש: **גמ' וכמה.** חשוב פיחות: **קב.** מפחד בארבע אמות אבל בג' אמות לא הוי פיחות וטעמא מפרש ואזיל: **אי דרך נפילה.** אם מלאם דרך נפילה שיש לדעת שלא הוצאו שם מדעת אלא נפלו: **אפילו עוכא.** מקב נמי דכיון דאין בהן סימן אימושי מיתם: **ואי דרך הינוח וכו'.** עתיד לחזור וליטלן: **כמכנשתא דבי דרי.** בשעת אסיפת גרנות ולאן דשן בעליהן ונשאו את העיקר ונותרו אלו: **נפיש ערבייהו.** לקבלן: **בליר מהכי.** אם היה פחות בפחות מכן: **משום דלא חשיבי.** עליה קב פירות לטרות עליהן טורח קיבוץ של ארבע אמות: **שומשמין.** דקין מאד ויש טורח בקיבוצן יותר מחטין אבל דמיהן יקרין: תמרים ורמונין גסים הן ואין טורח בקבוצן: יאוש

אלו מציאות שלו: כריכות ברה"ר. בכריכות דוקא מפליג בין רה"ר לרה"י משום דלמ"ד (לקמן כב:) סימן העשוי לידרס הוי סימן ומקום הוי סימן מיירי הכא דליכא סימן ומקום נמי לא הוי סימן ברה"ר משום דמנשתפי וברה"י הוי מקום סימן ומייב להכריז ומיירי דאשכח דרך היטות וכרכות של נחתום ועיגולי דבילה אין בהם סימן והוי שלו אף ברה"י ומיירי דמלא דרך נפילה ולכך לא הוי מקום סימן וא"ת אמאי נקט כריכות דאשכח דרך היטות טפי משאר דמיירי דרך נפילה וי"ל דכריכות אידי דיקירי אינון לא הוה שיפלו שלא מדעת אלא כשעומד לפוש מנין לאדם ושכחם שם וכרכות של בעה"ב יש להן סימן דבעלי בתים רגילים לעשות סימן בכרכותיהן ולכך אפילו ברשות הרבים חייב להכריז דסימן העשוי לידרס הוי סימן ולינבורי מעות ופירות דהוי מקום סימן אף ברה"ר כדאמר לקמן משום דלא שייך בהו מנשתפי ואם תאמר כריכות ברה"ר דמיירי דרך היטות היאך לוקחם הא אמרינן לקמן[ב] ספק היטות לא יטול וכל שכן ודאי היטות וי"ל דה"מ כשמלא במקום מוצנע ומשתמר דלא יטול[ג] אם אין בו סימן ואם יש בו סימן נוטל ומכריז ולמ"ד (לקמן כב:) סימן העשוי לידרס לא הוי סימן ומקום נמי לא הוי סימן מיירי בכריכות שיש בהם סימן ולכך ברה"י מכריז וכרכות של נחתום ושאר דמתניתין לית בהו סימן ולכך אף ברה"י הם שלו וכרכות של בעה"ב שיש בהם סימן חייב להכריז אף ברה"ר דאין עשוי לידרס משום דאין מעבירין על האוכלין וכולה מתני' מיירי בין דרך נפילה בין דרך היטות וא"ת כריכות אי דרך נפילה היא אם כן אינו יודע היכן נפלו וברשות היחיד אמאי צריך להכריז הא מתיאש שסבור ברה"ר נפיל וי"ל דאע"פ שאינו יודע לכוון המקום יודע הוא אם נפל ברשות הרבים או ברשות היחיד:

וכמה א"ר יצחק קב בארבע אמות. צריך לומר דרבי יצחק גופיה בעי וכמה דאי גמרא בעי מאי בעי וכמה לוקי דרך נפילה ואפילו עוכא דדפריך גמ' בתר הכי אלא מדברי רבי יצחק הוא ורבי יצחק לא בעי לאוקמי דרך נפילה ואפילו עוכא משום דסבר כאבוי דיאוש שלא מדעת לא הוי יאוש אלא מוקי לה במכנשתא דבי דרי שהניחם שם מדעת וכה"ג איכא בפירקין (דף ל:) דבעי ולעולם אמר רב יהודה כו' דצריך לומר דרב יהודה אמר ולעולם וכן בפרק לא יחפור (ב"ב דף כב: ושם ד"ה וכמה) גבי מרמיקין מן החלונות דקאמר וכמה אמר רב ייבא כמלוא רוחב חלון[ד]): **חצי קב בשתי אמות** מהו. תימה הלא קב בארבע אמות הוי נמי חצי קב בשתי אמות ומאי קמבעיא ליה וי"ל דיון דליכא אלא חצי קב ילקוט כיון שאין לו טורח לגמור אבל קב בארבע אמות יש לו טורח לגקוט הכל ואין מלקט כלל אי נמי קב בארבע אמות מרובעין הוי חצי קב בשתי אמות רוחב וארבע אמות אורך והכא בעי חצי קב בג' אמות על ג' אמות:

[א] דשיילינן להו לסהדי אי פרוע אי לא פרוע ת"ש סמפון שיש עליו עדים כשר [ב]מאי עדים עדי קיום הכי נמי מסתברא מדקתני סיפא ושאין עליו עדים פסול מאי אין עליו עדים אילימא דליכא עלויה עדים כלל צריכא למימר דפסול אלא לאו עדי קיום גופא [ג]סמפון שיש עליו עדי' יתקיים בחותמיו אין עליו עדים [ד]ויוצא מתחת ידי שליש או [ה]שיוצא לאחר חיתום שטרות כשר יוצא מתחת ידי שליש דהא הימניה מלוה לשליש יוצא לאחר חיתום שטרות נמי דאי לאו דפריע לא הוה מרע ליה לשטריה:

הדרן עלך שנים אוחזין

אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז אלו מציאות שלו [ה]מצא פירות מפוזרין [ו]מעות מפוזרות [ז]כריכות ברשות הרבים [ח]ועגולי דבילה כברות של נחתום [ט]מחרוזות של דגים וחתיכות של בשר וגיזי צמר הלקוחין ממדינתן ואניצי פשתן ולשונות של ארגמן הרי אלו שלו [י]דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר [יא]כל שיש בו שינוי חייב להכריז כיצד [יב]מצא עגול ובתוכו חרס כבר ובתוכו מעות רבי שמעון בן אלעזר אומר כל כלי אנפוריא אין חייב להכריז: **גמ'** מצא פירות מפוזרין וכמה א"ר יצחק קב בארבע אמות היכי דמי אי דרך נפילה [יג]אפילו טובא נמי ואי דרך הינוח [יד]אפילו בציר מהכי נמי לא א"ר עוקבא בר חמא [טו]במכנשתא דבי דרי עסקינן [טז]קב בארבע אמות דנפיש טרחייהו לא טרח אינש ולא הדר אתי ושקיל להו אפקורי מפקר להו בציר מהכי טרח והדר אתי ושקיל להו ולא מפקר להו בעי רבי ירמיה חצי קב בשתי אמות מהו קב בארבע אמות טעמא מאי משום דנפיש טרחייהו חצי קב בשתי אמות כיון דלא נפיש טרחייהו לא מפקר להו או דלמא משום דלא חשיבי [יז]וחצי קב בשתי אמות כיון דלא חשיבי מפקר להו קביים בשמונה אמות מהו קב בארבע אמות טעמא מאי משום דנפיש טרחייהו וכ"ש קביים בשמונה אמות כיון דנפישא טרחייהו טפי מפקר להו או דלמא משום דלא חשיבי וקביים בשמונה אמות כיון דחשיבי לא מפקר להו [א] קב שומשמין בארבע אמות מהו קב בארבע אמות טעמא מאי משום דלא חשיבי ושומשמין כיון דחשיבי לא מפקר להו או דלמא משום דנפיש טרחייהו וכ"ש שומשמין כיון דנפיש טרחייהו טפי מפקר להו קב תמרי בארבע אמות קב רמוני בארבע אמות מהו קב בארבע אמות טעמא מאי משום דלא חשיבי קב תמרי בארבע אמות קב רמוני בארבע אמות נמי כיון דלא חשיבי מפקר להו או דלמא משום דנפישא טרחייהו וקב תמרי בארבע אמות וקב רמוני בארבע אמות כיון דלא נפיש טרחייהו לא מפקר להו מאי [יח]תיקו: איתמר יאוש

מסורת הש"ס

[ב] [סנהדרין לח:], [ג] [עי' תוס' לקמן כב: ד"ה מחרחות], [ד] [כגמ' ירושלמי ירלא"ם ליתא לטעך כ' מיטות], [ה] [לקמן כב.], [ו] וכל שכן חלי. רש"ל. [ז] [לקמן כה.], [ח] [לקמן כב:], [ט] [כה:], [י] [וע"ע תוס' פסחים לג. ד"ה תתן].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אלו וכו' אם אין בו סימן. נ"ב ע"ל דף כג סוף ע"ח:

הגהות הגר"א

[א] גמ' קב שומשמין כו'. נ"ב נדפסת הרמב"ם שומשמי ותמרי ורמוני מאי מיקו ור"ל מה' וב' מינים:

עין משפט נר מצוה

קעז א ב מיי' פט"ז מהלכות מלוה ולוה הלכה ט סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סי' סה סעיף יח:
קעז ג מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעיף יט:
קעח ד מיי' שם הל' י טוש"ע שם סעיף כ:
א ה מיי' פט"ו מהלכות גזילה ואבידה הל' ח סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסג סעיף ז:
ב ו מיי' שם פט"ז הל' כ טוש"ע שם סעיף ו:
ג ז מיי' שם פט"ו הל' ח טוש"ע שם סעיף ט:
ד ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף ו:
ה ט מיי' שם הלכה יא טוש"ע שם סעיף טו:
ו י כ מיי' שם הלכה ח טוש"ע שם סעיף ז:
ז ל מ נ מיי' שם הל' יב סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רס סעיף ז:

לעזי רש"י

רישש"א [רישטש"ין]. אגודות פשתן פרוק.
פופי"ר [פופידי"ש]. אגודות פשתן פרוק.

רבינו חננאל

שיש עליו עדים כשר. ופריק מאי עדים דקתני עדי קיום הכי נמי מסתברא וכו'. גופא סמפון שיש עליו עדים יתקיים בחותמיו. אוקימנא יתקיים מחותמיו אם מעידין שפרעו בפניהם. אין עליו עדים כלומר אינם יודעין העדים לא סמכינן עליה ואם יוצא מתחת ידי שליש ואמר השליש שוראי פרע הלוה למלוה מינו דאי בעי השליש למיתביה ללוה כי אמר פרעיה מהימן. וכן אם נמצא זה הסמפון כתוב בשטר חוב עצמו אחר חתימת עדי השטר כשר דאי לאו דפרעיה לא הוה מרע ליה לשטריה:

הדרן עלך שנים אוחזין

אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז מצא מפוזרין וכו'. אמר רבי יצחק קב מפוזר בד' אמות ומקשי' עלה אי דרך נפילה אשכחינהו אפי' יותר מקב שלו הן. אי דרך הנחה אשכחינהו אפי' פחות מקב לא יגע בהן ופריק מר עוקבא מתני' במכנשתא דבי דרי עסקינן. [ח] הגרנות כשמכבדין הגורן בשעה שמניפין התבואה מן הגורן אם מצא כשיעור קב פירות מפוזרין בגורן ברחוק ד' אמות לא טרח אינש למכנשינהו ומפקר להו לעיכר הן שלו. אבל קב בפחות מד' אמות לא מפקר להו הלכך לא שקיל. הא דתנן וציבורי פירות ומקשר ופרקי חני וציבור פירות אינון ואיפשיט דמנין הר סימן. אבל מקום לא

[ח] מאלי נ"ל פי' בשפת אמיפה הגרנות כשמכבדין.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com